

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА

БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ^{1,2,3}, СЕПТЕМВРИ 2010 ГОДИНА

През септември **общият показател на бизнес климата**⁴ намалява с 1.2 пункта спрямо августовското си равнище поради по-неблагоприятния в сравнение с предходния месец бизнес климат в строителството, търговията на дребно и услугите (фиг. 1).

Промисленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ през септември запазва нивото си от предходния месец (фиг. 2). Няма промяна в мненията на мениджърите по отношение на настоящото и очакваното бизнес състояние на промишлените предприятия. Същевременно осигуреността с поръчки както от страната, така и от чужбина малко се подобрява (фиг. 3), въпреки че спрямо предходния месец производството се оценява като леко понижено (фиг. 4). Отчитат се и известни очаквания за съкращаване на още персонал през следващите три месеца.

Несигурната икономическа среда, недостатъчното търсене от страната и от чужбина, както и финансовите проблеми, продължават да са основни фактори, затрудняващи дейността в отрасъла, но докато негативното влияние на търсенето намалява спрямо предходните два месеца, отрицателното въздействие на несигурната икономическа среда се засилва (фиг. 5).

Очакванията на промишлените предприемачи относно продажните цени в бранша са в посока на тяхното запазване през следващите три месеца.

Строителство. През септември 2010 г. съставният показател „бизнес климат“ се понижава с 1.4 пункта в сравнение с предходния месец (фиг. 6) поради влошените оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията. Настоящата строителна активност се оценява като намалена, но очакванията за следващите три месеца са по-оптимистични (фиг. 7).

Осигуреността на производството с поръчки се влошава, като и получените нови поръчки през последния месец намаляват в сравнение с преходния (фиг. 8).

¹ От юли 2010 г. НСИ започва публикуването на данните от бизнес анкетите съобразно новата Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008) (NACE Rev. 2). Всички динамични редове са преизчислени съобразно Класификацията и са съпоставими във времето.

² От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

³ Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорийна скала от типа: „увеличение“, „без промяна“, „намаление“ или „над нормално“, „нормално“, „под нормално“. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. **Показателят „бизнес климат“** е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

⁴ Общият показател на бизнес климата е претеглена средна аритметична на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

Основните фактори, затрудняващи дейността на строителните предприятия, продължават да бъдат несигурната икономическа среда, недостигът на финансови средства и недостатъчното търсене, като през септември особено се засилва влиянието на първия фактор - 79.3% от мениджърите го посочват като основен проблем за дейността си (фиг. 9).

Преобладаващите очаквания на строителните предприемачи относно продажните цени в сектора са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца (фиг. 10).

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ е с 4.3 пункта под равнището си от август (фиг. 11). Намалението се дължи предимно на опесимистичните оценки на търговците на дребно за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца. Очакванията им за продажбите през следващите три месеца са също по-неблагоприятни. Същевременно оценките на мениджърите за настоящата бизнес ситуация и обема на продажбите през последните три месеца са по-добри в сравнение с предходната анкета.

Недостатъчното търсене и несигурната икономическа среда продължават да бъдат основните фактори, затрудняващи дейността на предприятията в сектора, като през септември се засилва негативното влияние на несигурната икономическа среда и на финансовите проблеми (фиг. 12).

По отношение на цените в търговията на дребно преобладаващите очаквания са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца (фиг. 13).

Услуги⁵. През септември в сектора на услугите се регистрира слабо понижение на стойността на съставния показател на бизнес климата - с 0.7 пункта (фиг. 14), което се дължи на умерените в сравнение с август очаквания за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца (фиг. 15). За последните три месеца се отчита леко намаление на търсенето на услуги в сектора, като прогнозите за следващите три са за неговото повишение (фиг. 16). По мнение на стопанските ръководители през последните три месеца заетите в сектора са намалели, а очакванията за персонала за следващите три месеца са в същата посока.

Несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша продължават да бъдат основните фактори, затрудняващи дейността на предприятията в отрасъла.

По отношение на продажните цени в сектора на услугите се запазват очакванията за тяхното намаление през следващите три месеца (фиг. 17).

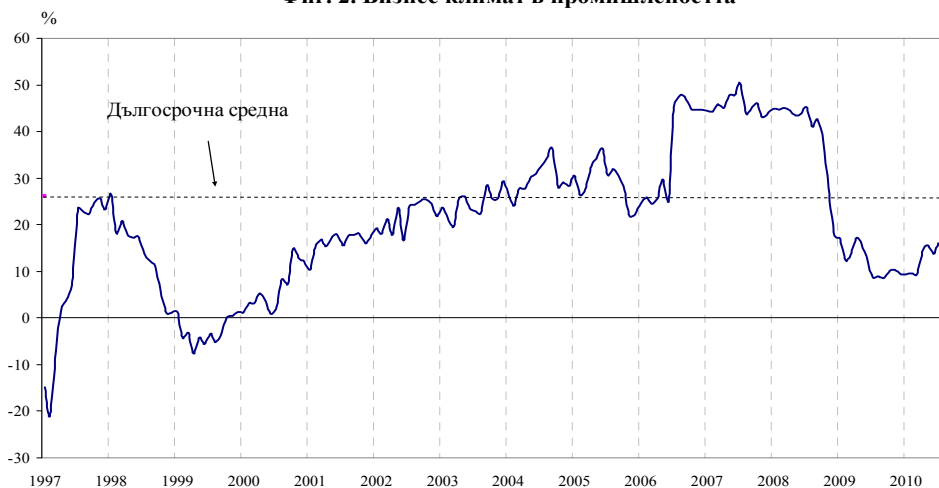
⁵ Без търговия.

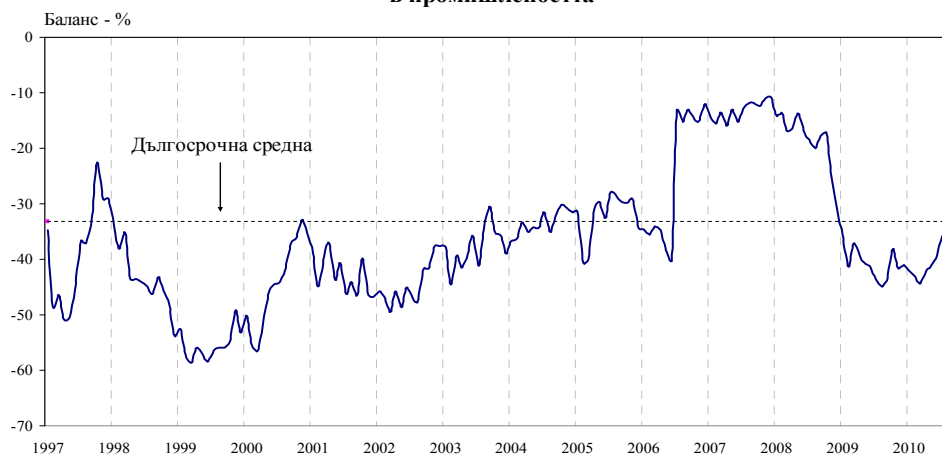
Фиг. 1. Бизнес климат - общо

Фиг. 2. Бизнес климат в промишлеността

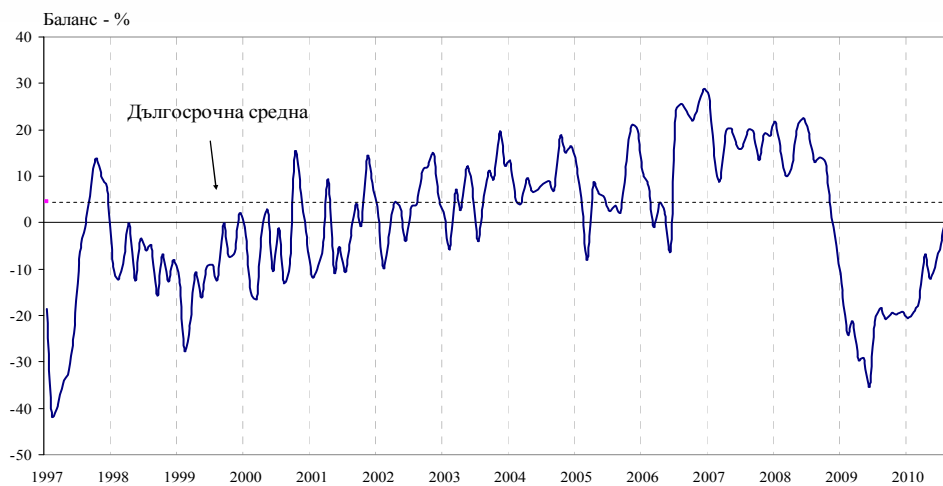

Фиг. 3. Осигуреност на производството с поръчки в промишлеността

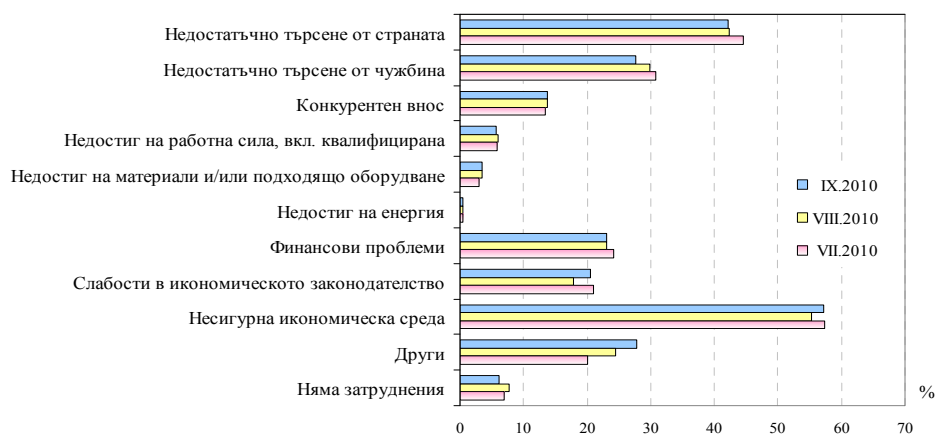

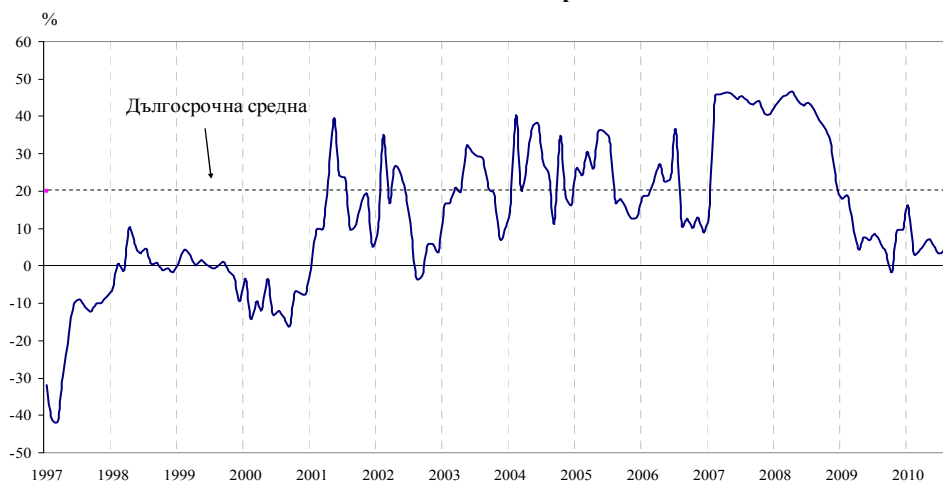
Фиг. 4. Настояща производствена активност в промишлеността

Фиг. 5. Затруднения в производствената дейност в промишлеността (Относителен дял от предприятията)

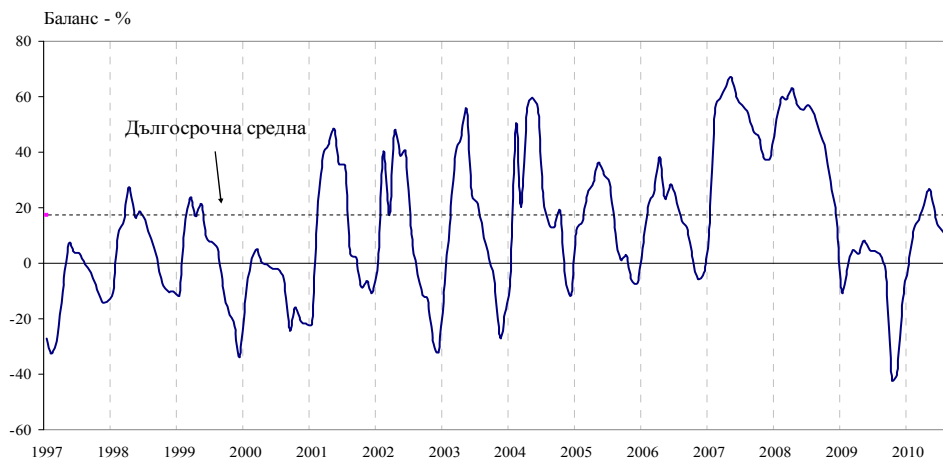

Фиг. 6. Бизнес климат в строителството

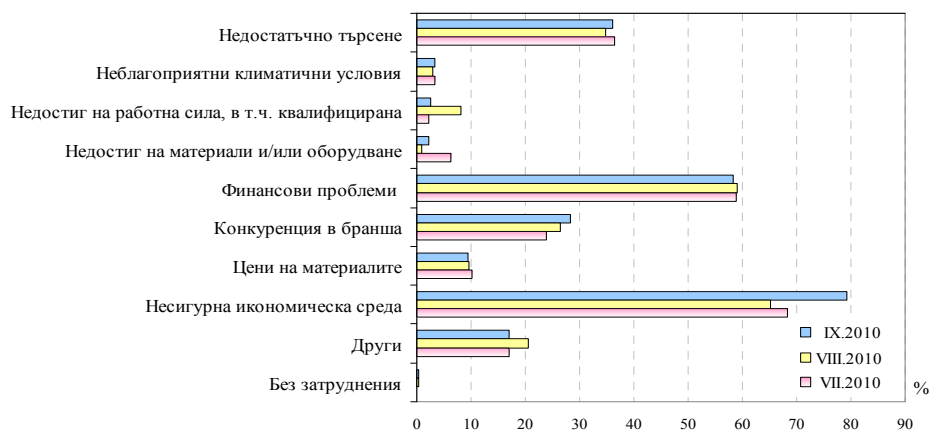
Фиг. 7. Очаквана строителна активност през следващите три месеца

Фиг. 8. Получени нови поръчки в строителството

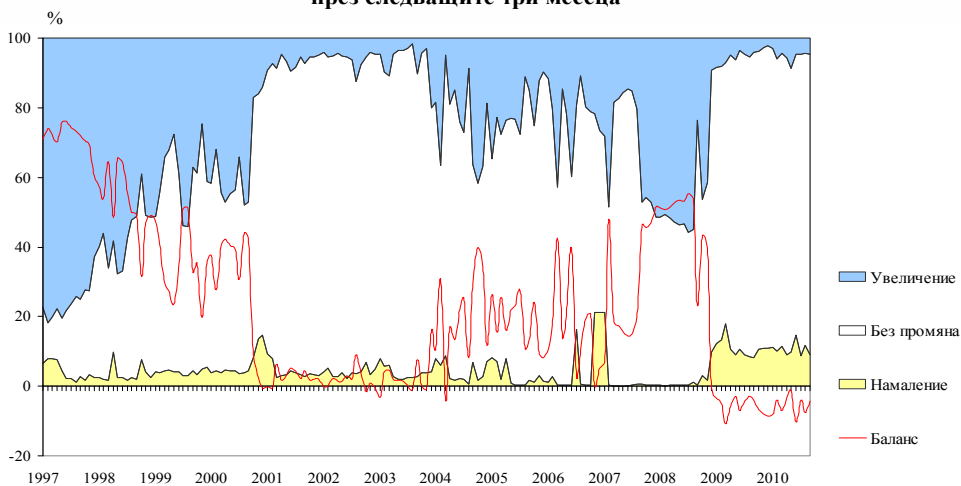

Фиг. 9. Затруднения в строителната дейност (Относителен дял от предприятията)

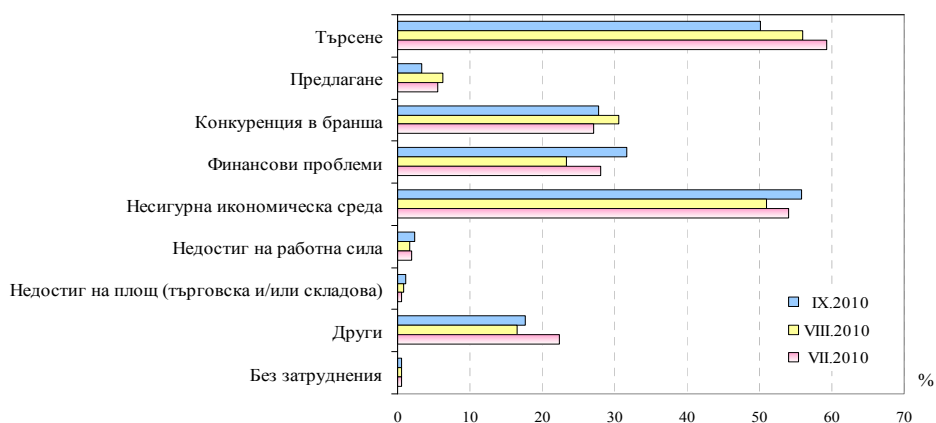
Фиг. 10. Очаквания за продажните цени в строителството през следващите три месеца

Фиг. 11. Бизнес климат в търговията на дребно

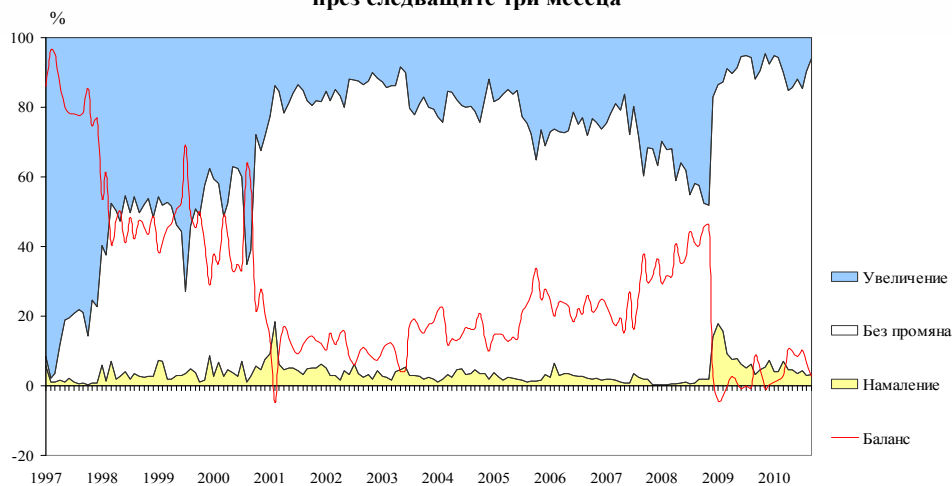

Фиг. 12. Фактори, ограничаващи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно (Относителен дял от предприятията)

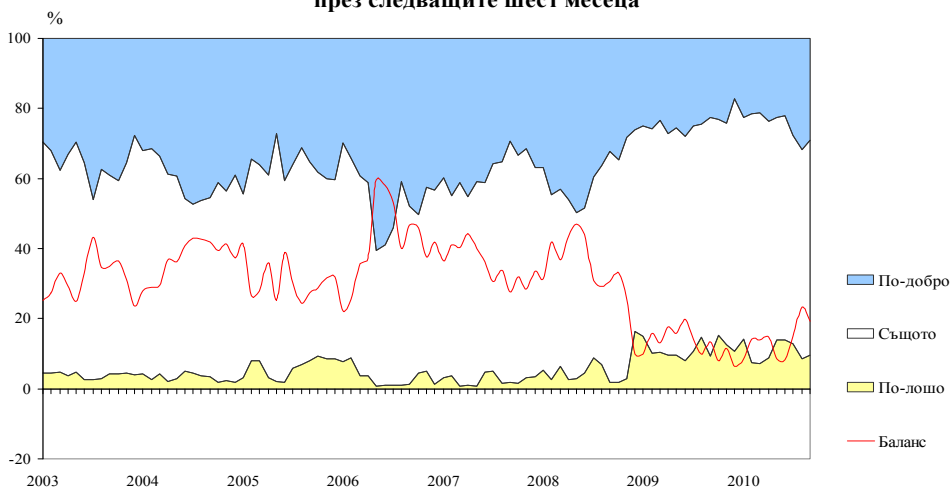
Фиг. 13. Очаквания за продажните цени в търговията на дребно през следващите три месеца

Фиг. 14. Бизнес климат в сектора на услугите

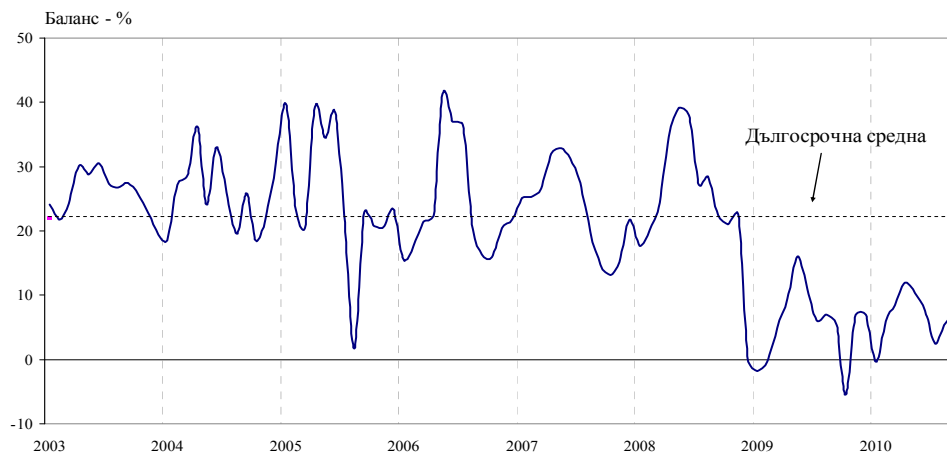

Фиг. 15. Очаквано бизнес състояние в сектора на услугите през следващите шест месеца

Фиг. 16. Очаквано търсене в сектора на услугите през следващите три месеца

Фиг. 17. Очаквания за цените в сектора на услугите през следващите три месеца

